آزاد کردن برده برای کسی است که صاحب نعمت آزاد کردن آن است.

از عایشه رضی الله عنها روایت است که ایشان بریره را از مردانی از انصار خرید و آنها شرط نمودند آزاد کردن وی به عهده ی آنها باشد که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «الوَلاءُ لِمَنْ وَلِيَ النِّعْمَة»: «آزاد کردن برده برای کسی است که صاحب نعمت آزاد کردن آن است». و رسول الله صلی الله علیه وسلم به بریره اختیار داد که در ازدواج شوهرش که برده بود بماند یا نه. بریره گوشتی را به عنوان هدیه برای عایشه رضی الله عنها فرستاد که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «لَوْ صَنَعْتُمْ لَنَا مِنْ هَذَا اللَّحْمِ»: «اگر غذایی از این گوشت برای ما بپزید خوب است». عایشه رضی الله عنها گفت: این گوشت به بریره صدقه داده شده؛ پس رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «هُوَ لَهَا صَدَقَةٌ وَلَنَا هَدِيَّةٌ»: «برای او صدقه و برای ما هدیه است».

[صحیح است] [متفق علیه]

در این حدیث آمده که عایشه رضی الله عنه بریره را می خرد و او را آزاد می کند؛ و صاحبان قبلی او شرط می کنند که آزاد کردن بریره در اختیار آنها باشد؛ اما رسول الله صلی الله علیه وسلم خبر می دهد که این شرط صحیح نیست؛ و هرکس به او نعمت آزادی برده داده شده، همو سرپرست و عهده دار آزادی وی می باشد. بریره همسر برده ای به نام مغیث بود که وقتی بریره آزاد شده و مالک نفس خود شد، رسول الله صلی الله علیه وسلم به او اختیار داد در ازدواج مغیث بماند یا از او جدا شود؛ چون با آزاد شدن بریره، مرتبه ی وی از مغیث بالاتر بود. سپس برای بریره گوشتی هدیه داده می شود و آن را برای عایشه رضی الله عنها می فرستد؛ و رسول الله صلی الله علیه وسلم قصد خوردن از آن می کند که عایشه رضی الله عنها خبر می دهد گوشت مذکور صدقه ای است که به بریره داده شده است؛ چون رسول الله صلی الله علیه وسلم از مال صدقه چیزی نمی خورد. اما رسول الله صلی الله علیه وسلم خبر می دهد که بریره آن را از طریق صدقه مالک شده و این مالکیت را در قالب هدیه به ایشان منتقل کرده است؛ بنابراین حکم آن تغییر کرده و به هدیه تبدیل شده است؛ لذا نه بر ایشان و نه بر خانواده ی ایشان حرام نیست.

http://sunnah.global/hadeeth/fa/show/58081